

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. Z.,** zast. Mgr. Pavlem Švestákem, advokátem se sídlem Starobranská 4, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2009, č. j. JMK 6331/2009, sp. zn. S-JMK 6331/2009/OD/St, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2009, č. j. 57 Ca 34/2009 - 30,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2009, č. j. 57 Ca 34/2009 - 30, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tím žalovaný zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 9. 12. 2008, č. j. ODSČ-71709/08, a toto rozhodnutí potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 8 a § 22 odst. 1 písm. h) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť v rozporu s § 22 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, nedal jako řidič osobního motorového vozidla na křižovatce přednost v jízdě vozidlu jedoucímu po hlavní silnici, a způsobil tak dopravní nehodu, při níž došlo ke vzniku hmotné škody na vozidlech zřejmě převyšující částku 50 000 Kč a ke zranění spolujezdkyně ve voze, do

něhož narazil. Konkrétně došlo dle správních orgánů k tomu, že dne 22. 7. 2008 v 9:40 hod řídil stěžovatel motorové vozidlo tovární značky Mercedes, registrační značky XY, v Brně po pozemní komunikaci ul. Žarošická ve směru jízdy ke křižovatce s ul. Jedovnická. Z vedlejší silnice najel na hlavní komunikaci s úmyslem odbočit vlevo. Zde se střetl s vozidlem tovární značky Škoda Fabia, registrační značky XY, které řídila A. K. V důsledku střetu vznikla hmotná škoda na obou vozidlech a spolujezdkyně z vozu Škoda Š. K. utrpěla zranění. Za to byla stěžovateli uložena pokuta v částce 30 000 Kč a zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel na dobu 14 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Krajský soud žalobu zamítl, neboť dospěl k závěru, že byl ve správním řízení bezpečně zjištěn skutkový stav – viníkem dopravní nehody byl stěžovatel a za způsobený přestupek mu byla udělena přiměřená sankce. Krajský soud rovněž dospěl k závěru, že s ohledem na jednoznačně zjištěný skutkový stav správní orgány nebyly povinny nechat vyhotovit znalecký posudek, který stěžovatel ve správním řízení navrhoval.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. b), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s."). Vedle nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů namítá též vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

Ve smyslu písm. b) uvedeného ustanovení poukazuje stěžovatel na nesprávně zjištěný skutkový stav v řízení před správním orgánem. V době nárazu stěžovatel se svým vozidlem stál a není pravda, že nedal přednost v jízdě a vjel do vozovky bez rozhlédnutí. To prokazuje způsob deformace jeho vozidla. Navíc měl správní orgán k průběhu nehody a děje bezprostředně předcházejícího provést dokazování znaleckým posudkem. Stěžovatel poukazuje také na některé rozpory ve výpovědi A. K., řidičky druhého vozidla.

Podle písm. d) shora citovaného ustanovení stěžovatel uvádí, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Přípisem ze dne 11. 5. 2009 totiž stěžovatel zaslal odborné vyjádření znalce Ing. I. K. k průběhu nehody. Tento důkazní návrh doplnil i vyjádřením ze dne 4. 6. 2009. Krajský soud ve svém rozhodnutí však předložený důkaz vůbec necituje, nezabývá se jím, nehodnotí jej. Fakticky s ním nakládá tak, jako by snad vůbec neexistoval.

Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby zdejší soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný nevyužil své možnosti podat vyjádření ke kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, stěžovatel je zastoupen advokátem a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Důvodnost kasační stížnosti pak zdejší soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační soud musí především přisvědčit stížní námitce (a musel by tak učinit, i kdyby v tomto ohledu byla kasační stížnost takových námitek prosta, neboť jde o natolik závažné vady, že k nim je třeba přihlížet podle § 109 odst. 3 s. ř .s. *ex offo*), že napadený rozsudek krajského soudu trpí nedostatečným odůvodněním. Krajský soud totiž nikterak nereflektoval v průběhu žalobního řízení stěžovatelem předložený znalecký posudek soudního znalce v oboru doprava, ekonomika, strojírenství, podniky Ing. I. K. Posudek je sice nadepsán „*Odborné vyjádření k DN vozidel Brlingo* (správně patrně má být *Berlingo* – pozn. NSS) – *Xsara, ze dne 20. 10. 2008*“, nicméně reálně jde o odborné posouzení dopravní nehody vozidel Škoda Fabia a Mercedes dne 22. 7. 2008, tedy dopravní nehody, za jejíž způsobení byl stěžovatel uznán vinným rozhodnutím o přestupku v dané věci. Z posudku plyne, že příčinou dopravní nehody byla mimo vjetí vozidla Mercedes do hlavní komunikace také opožděná reakce řidičky vozu Fabia. K tomuto závěru znalce se krajský soud nevyjádřil vůbec. Mohlo tomu tak být proto, že krajský soud posudek nevtělil do soudního spisu samého, ale nevhodně jej vložil toliko do složky nadepsané „*Přílohy žalobce*“ a zařazené v systematice vedení spisu právě až za něj. Stěžovatel posudek poslal spolu s přípisem ze dne 11. 5. 2009 (č. l. 18 soudního spisu) a opakovaně na něj upozornil také v podání ze dne 4. 6. 2009 (č. l. 25 spisu), přesto rozsudek ze dne 30. 11. 2009 ohledně tohoto posudku neobsahuje žádnou zmínku.

Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích přitom opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, www.nssoud.cz). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007 - 34 (dostupný na www.nssoud.cz), vyslovil zdejší soud právní názor, že „*je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl*“.

K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl také Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s. ř. s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními

závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „*Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.*“

Z napadeného rozsudku vyplývá, že krajský soud nejprve zrekapituloval obsah podání a spisů (str. 1-4 rozsudku), následně citoval ustanovení právních předpisů (str. 5) a provedl vlastní právní i skutkovou úvahu (str. 5 dole a násl.), avšak bez uvedení toho, jak naložil s předloženým znaleckým posudkem. V tomto směru tak krajský soud nedostál požadavku komplexnosti odůvodnění svého rozhodnutí, jak je rozveden ve shora shrnuté obsáhlé judikatuře.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených důvodů dospěl k již předestřenému závěru, že napadený rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], a proto musel tento rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Věcnými námitkami poukazujícími na nesprávně zjištěný skutkový stav ve správním řízení, který má být zpochybněn právě předloženým posudkem, se přitom zdejší soud zabývat nemohl, jelikož kdyby tak býval učinil, suploval by nepřípustně úlohu soudu krajského, kterýžto nejprve k nim musí zaujmout přezkoumatelný postoj. Teprve ten pak může být předmětem přezkumu v kasačním řízení.

Nad tento rámec však považuje Nejvyšší správní soud za potřebné poukázat také na to, že správní rozhodnutí, jímž byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku, je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Taková vada je dána mj. tehdy, je-li výrok vnitřně rozporný (blíže viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS). Výrok správního orgánu prvního stupně obsahuje po skutkové stránce (skutková věta) vymezení tří přestupků – jednak nedání přednosti v jízdě a dále způsobení dopravní nehody, při které je jinému ublíženo na zdraví. Ve skutkovém popisu však figuruje rovněž konstatování, že „*v důsledku střetu vznikla hmotná škoda na vozidlech zřejmě převyšující částku 50 000 Kč na některém ze zúčastněných vozidel*“. Uvedená skutková věta směřuje na přestupek dle § 22 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích (přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích *porušením zvláštního právního předpisu způsobí dopravní nehodu, při které je způsobena na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nebo na jiných věcech hmotná škoda převyšující zřejmě částku 50 000 Kč*). Právní hodnocení skutkového děje však ve výroku toto ustanovení neobsahuje. Po právní stránce je skutek hodnocen jen jako přestupek dle § 22 odst. 1 písm. h), § 22 odst. 1 písm. f) bod 8 zákona o přestupcích. Proto je výrok vnitřně rozporný (není zřejmé, zač byl vlastně přestupce uznán vinným). Nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost je přitom vadou, k níž krajský soud musí přihlížet *ex offo* (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, publ. pod č. 1546/2008 Sb. NSS). To krajský soud neučinil a navíc sám vycházel ze správnosti vymezení skutku a jeho právní kvalifikace.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2010

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu